Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Antropologia społeczna, PG_00200961		
Kierunek studiów	Etnologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	4.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Antropologii Nowego Świata i Studiów Etnicznych		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Małgorzata Dubasiewicz	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Małgorzata Dubasiewicz	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	22.0	48.0	100

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami antropologii społecznej i kulturowej, jej kluczowymi pojęciami, kategoriami interpretacyjnymi. Zajęcia rozwijają umiejętność antropologicznej analizy zjawisk społecznych i kulturowych m.in. pokrewieństwa, gospodarki, wymiany, religii, rytuału, ciała.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ETNOMU2_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, kompetencje personalne i społeczne; jest gotów do krytycznej oceny odbieranych informacji	Student/ka potrafi krytycznie ocenić własną wiedzę i interpretacje w zakresie antropologii społecznej.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOMU2_K06] Wykazuje gotowość do działania na rzecz integracji kultur, realizuje w tym zakresie projekty samodzielne lub grupowe, nawiązuje kontakty z instytucjami kultury	Student/ka rozumie znaczenie antropologii społecznej dla działań na rzecz integracji kultur i potrafi współpracować przy tego typu inicjatywach.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOMU2_W02] Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu etnologii i antropologii kulturowej	Student/ka zna podstawową terminologię, teorie i metodologie wykorzystywane w antropologii społecznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ETNOMU2_W05] Zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe nauk o kulturze i religii w zakresie etnologii oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	Student/ka posiada pogłębioną wiedzę o głównych nurtach i współczesnych podejściach w antropologii społecznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ETNOMU2_W01] Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej etnologii i antropologii kulturowej, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	tudent/ka posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej antropologii społecznej oraz potrafi ją twórczo zastosować.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ETNOMU2_W06] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu etnologa	Student/ka zna wybrane metody badawcze stosowane w antropologii społecznej i rozumie ich zastosowanie w praktyce.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ETNOMU2_U01] Potrafi samodzielnie wyszukiwać, weryfikować, oceniać, selekcjonować informacje, stosując nowoczesne techniki pozyskiwania i analizowania danych z wykorzystaniem różnych źródeł, integrować wiedzę oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	Student/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać literaturę oraz dane z zakresu antropologii społecznej.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

1. Czym jest antropologia społeczna i kulturowa; podstawowe pojęcia antropologii: relatywizm kulturowy, etnocentryzm, wzory kultury, współczynnik humanistyczny
2. Badania terenowe w antropologii, etnografia
3. Pokrewieństwo i rodzina
4. Gospodarka
5. Dar i wymiana, ofiara
6. Mit i magia
7. Religia, rytuały, obrzędy przejścia
8. Symbol, sztuka, obraz, reprezentacja
9. Ciało, płeć i wiek
10. Tradycja wynaleziona

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Obecność na zajęciach	86.0%	50.0%
Egzamin pisemny/realizacja i prezentacja projektu	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Barnard A., *Antropologia. Zarys teorii i historii*, Warszawa 2006. Benedict R., *Wzory kultury*, Warszawa 2005. Eriksen T. H., *Małe miejsca, wielkie sprawy. Wprowadzenie do antropologii społecznej i kulturowej*, Warszawa 2009. Geertz C., Opis gęsty: w poszukiwaniu interpretatywnej teorii kultury, w: tegoż, *Interpretacja kultur. Wybrane eseje*, Kraków 2005. Geertz C., Religia jako system kulturowy, w: E. Mokrzycki (red.), *Racjonalność i styl myślenia*, Warszawa 1992. Hann C., *Antropologia społeczna*, Kraków 2008. Hobsbawm E, *Tradycja wynaleziona*, Kraków 2008, s. 9-24. Hubert H., Mauss M., *Esej o naturze i funkcji ofiary*, Kraków 2005. Lévy-Bruhl L., *Czynności umysłowe w społeczeństwach pierwotnych*, Warszawa 1992. Malinowski B., *Argonauci zachodniego Pacyfiku*, Warszawa 2005. Mauss M., Sposoby posługiwania się ciałem, w: G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencwel, P. Rodak (oprac.), *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa 2005, s. 201–211. Mauss M., Szkic o darze. Forma i podstawa wymiany w społeczeństwach archaicznych, w: M. Mauss, *Socjologia i antropologia*, Warszawa 2001, s. 165–312. Sahlins M. D., Pierwotne społeczeństwo dobrobytu, tłum. P. Niesiołowski, w: E. Nowicka, M. Kempny (red.), *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej*, Warszawa 2005, s. 275–306. Staszczak Z. (red.), *Słownik etnologiczny. Terminy ogólne*, Warszawa 1987. Turner V., *Proces rytualny. Struktura i antystruktura*, Warszawa 2010.
	Uzupełniająca lista lektur	Libera Z., *Wstęp do nosologii*, Warszawa 1996. Majkowska-Szajer D., Zych M. (red.), *Wesela 21*, Kraków 2015. Turner V., *Las symboli. Aspekty rytuałów u ludu Ndembu*, Kraków 2006. van Gennep A., *Obrzędy przejścia. Systematyczne studium ceremonii*, Warszawa 2006. Znaniecki F., Narzędzia rozumienia: współczynnik humanistyczny, w: G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencwel, P. Rodak (oprac.), *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa 2005.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Usytuowanie antropologii społecznej w naukach społecznych i humanistycznych. Na czym polega etnografia konkretnego przypadku i w jaki sposób pozwala nam sproblematyzować pojęcie kultury?
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.